

Zbornik sudske prakse

Predmet C-194/19

**H. A.
protiv
État belge**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Conseil d'État (Belgija))

Presuda Suda (veliko vijeće) od 15. travnja 2021.

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uredba (EU) br. 604/2013 – Određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Članak 27. – Pravni lijek – Uzimanje u obzir elemenata koji su nastali nakon odluke o transferu – Djelotvorna sudska zaštita”

Granična kontrola, azil i useljavanje – Politika azila – Kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Uredba br. 604/2013 – Tužba podnesena protiv odluke o transferu koja je donesena u pogledu podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Obveza država članica da propišu djelotvoran i brz pravni lijek – Doseg – Nacionalni propis koji ne omogućava da se u okviru tužbe za poništenje uzmu u obzir okolnosti nastale nakon donošenja odluke o transferu – Nedopuštenost – Granica – Postojanje posebnog pravnog lijeka

(Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 47.; Uredba br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uvodna izjava 19. i čl. 27. st. 1.)

(t. 35. - 38., 40., 42., 45. - 48. i izreka)

Kratak prikaz

Tražitelj azila mora imati mogućnost pozvati se na okolnosti koje su nastale nakon donošenja odluke o transferu protiv koje podnosi pravni lijek

Na svakoj je državi članici da odredi postupovna pravila o sudskim postupcima namijenjenima osiguravanju te djelotvorne sudske zaštite

H. A., državljanin treće zemlje, podnio je zahtjev za azil u Belgiji. Međutim, budući da su ga španjolska tijela pristala prihvatiti, njegov je zahtjev odbijen te je donesena odluka o njegovu transferu u Španjolsku. Nedugo zatim, u Belgiju je stigao i brat osobe H. A. i tamo podnio zahtjev za azil. H. A. je zatim podnio tužbu protiv odluke o transferu koja se odnosila na njega, navodeći, osobito, da njihove zahtjeve za azil treba zajedno razmotriti.

Ta je tužba odbijena jer je dolazak brata osobe H. A. u Belgiju uslijedio nakon donošenja sporne odluke pa se ta okolnost nije mogla uzeti u obzir radi ocjene njezine zakonitosti. H. A. podnio je žalbu u kasacijskom postupku Conseilu d'État (Državno vijeće, Belgija), pozivajući se na povredu svojeg prava na djelotvoran pravni lijek, kao što ono proizlazi iz Uredbe Dublin III¹ i članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja). Neovisno o pitanju je li dolazak njegova brata stvarno mogao utjecati na to koja će država članica biti odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil osobe H. A.², Conseil d'État (Državno vijeće) mora utvrditi treba li tražitelj azila imati mogućnost pozvati se na okolnosti nastale nakon donošenja odluke o transferu koja se na njega odnosi. Odlučio je, u tom pogledu, postaviti pitanje Sudu.

U presudi velikog vijeća Sud je presudio da se pravu Unije³ protiv nacionalni propis koji predviđa da sud kojem je podnesena tužba za poništenje odluke o transferu ne može, u okviru razmatranja te tužbe, uzeti u obzir okolnosti nastale nakon donošenja te odluke koje su odlučujuće za pravilnu primjenu Uredbe Dublin III. Drukčije je ako se tim propisom predviđa poseban pravni lijek koji se može koristiti nakon nastanka takvih okolnosti, pod uvjetom da taj pravni lijek omogućava *ex nunc* razmatranje situacije predmetne osobe čiji su rezultati obvezujući za nadležna tijela.

Ocjena Suda

Kako bi došao do tog zaključka, Sud podsjeća da se Uredbom Dublin III⁴ predviđa da osoba protiv koje je donesena odluka o transferu ima protiv nje pravo na djelotvoran pravni lijek i da se taj pravni lijek mora odnositi na, osobito, ispitivanje primjene te uredbe. Podsjeća da je već presudio da podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu mora moći raspolagati djelotvornim i brzim pravnim lijekom koji mu omogućuje pozivanje na okolnosti nastale nakon što je donesena odluka o transferu, kada je njihovo uzimanje u obzir odlučujuće za pravilnu primjenu Uredbe Dublin III⁵.

Međutim, Sud naglašava da države članice ipak nisu dužne organizirati svoj sustav pravnih lijekova na način da u okviru ispitivanja pravnog lijeka kojim se osporava zakonitost odluke o transferu bude zajamčeno poštovanje zahtjeva uzimanja u obzir takvih okolnosti. Naime, zakonodavac Unije uskladio je samo neka postupovna pravila u vezi s pravom na pravni lijek protiv odluke o transferu, a Uredba Dublin III ne pojašnjava podrazumijeva li to pravo nužno da sud pred kojim se vodi postupak može *ex nunc* ispitati zakonitost odluke o transferu. S obzirom na navedeno, na svakoj je državi članici da na temelju načela postupovne autonomije uspostavi ta pravila, pod uvjetom da ona ne budu manje povoljna od onih kojima se uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo (načelo ekvivalentnosti) i da u praksi ne onemogućuju ili pretjerano otežavaju ostvarivanje prava koja dodjeljuje pravo Unije (načelo djelotvornosti).

U ovom slučaju, što se tiče, konkretno, načela djelotvornosti, Sud navodi da tužba za poništenje podnesena protiv odluke o transferu, u okviru koje sud pred kojim se vodi postupak ne može uzeti u obzir okolnosti nastale nakon donošenja te odluke koje su odlučujuće za pravilnu primjenu Uredbe Dublin III, ne osigurava dovoljnu sudsku zaštitu jer ne omogućava zainteresiranoj osobi da ostvari prava koja ima na temelju te uredbe i članka 47. Povelje.

¹ Članak 27. Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108. i ispravak SL 2017., L 49, str. 50.; u daljnjem tekstu: Dublin III)

² Vidjeti definiciju pojma „članovi obitelji” koja se nalazi u članku 2. točki (g) Uredbe Dublin III, i članak 10. te uredbe.

³ Članak 27. stavak 1. Uredbe Dublin III, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 19. i člankom 47. Povelje

⁴ Članak 27. stavak 1. i uvodna izjava 19. Uredbe Dublin III

⁵ Vidjeti presudu od 25. listopada 2017., Shiri (C-201/16, EU:C:2017:805), i presudu od 25. siječnja 2018., Hasan (C-360/16, EU:C:2018:35).

Međutim, Sud dodaje da se u okviru nacionalnog pravosudnog sustava kao cjeline takva zaštita može osigurati posebnim pravnim lijekom koji je različit od pravnog lijeka namijenjenog nadzoru zakonitosti odluke o transferu i omogućuje uzimanje u obzir takvih okolnosti. Taj poseban pravni lijek ipak mora zainteresiranoj osobi jamčiti mogućnost da nadležna tijela države članice moliteljice ne mogu provesti njezin transfer ako okolnost koja je uslijedila nakon odluke o transferu sprečava izvršenje te odluke. On također mora osigurati da, kada naknadna okolnost podrazumijeva da je država članica moliteljica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležna tijela te države članice budu obvezna poduzeti potrebne mjere kako bi priznala tu odgovornost i kako bi bez odgode pokrenula to razmatranje. Osim toga, uporaba tog posebnog pravnog lijeka ne smije ovisiti o tome je li dotična osoba lišena slobode ili hoće li izvršenje odluke o transferu neposredno uslijediti.